

NOORTEADLASTE KONVERENTSI ETTEKANDED

Reedel, 14.02.2020

Tallinna Muusikakeskkooli klassis B-103

11.00-12.00

Muusikalistest tipphetkedest erinevate kirjelduste näitel

Merilyn Jaeski EMTA, G. Otsa nim Tallinna Muusikakool

Juhendaja Prof. Jaan Ross/ lektoritöö Raili Sule

Töös analüüsitakse muusikalise tipphetke nähtust. Uurimus põhineb intervjuudel viieteistkümne inimesega, kellel on erinev muusikaline taust. Peamiseks eesmärgiks on analüüsida elamuste erinevaid aspekte kirjeldustest lähtuvalt. Töö heidab valgust sellele, kus ja millal tipphetked aset leidsid, mis liiki muusikaga oli tegemist ning miks oli just see konkreetne sündmus nii erakordne. Muuhulgas uuritakse muusika põhjustatud ebaharilikke füüsilisi ja vaimseid reaktsioone ning küsitletute seisundit pärast tipphetke kogemist. Semestritöö teoreetiliseks aluseks on Alf Gabrielssoni (2002) ning sama autori ja Siv Lindströmi (2003) koostööl valminud artiklid.

Meeleoluhäirete patoloogilisteks peetavate nähtuste võimalik mõju heliloojate enesehinnangulise küsimustiku alusel

Marta Mägit Tallinna Muusikakeskkool 12. Klass

Juhendaja Sandra Kalmann/loovterapeut, psühholoog Mari Lipp

Tulenevalt mitmetest teadustöödest, kus on täheldatud loominguliste inimeste (sh heliloojate) tihedamini esinevaid psühhopatoloogilisi ilminguid eriti meeleoluhäirete valdkonnas, on käesoleva uurimistö aluseks seisukoht, et loovus nõuab inimeselt süvendatud tundlikkust ümbritseva suhtes. Sellest lähtuvalt uurin, kas muidu psühhopatoloogiliseks peetavad nähtused mõjutavad kuidagi ka heliloojate endi sõnul nende loomeprotsessi.

Ettekandel tutvustatakse teemavaliku tagamaid, sh antakse ajalooline ülevaade “geeniust ja hullumeelsust” sidunud tähelepanekutest algselt õhtumaade ning hiljem ka Ameerika kirjasõnas. Selgitatakse meeleoluhäiretest, nende klassifikatsioonidest ja mõjust indiviidi igapäevaelule ning tutvustatakse heliloojatele mõeldud enesekohase küsimustiku baasmaterjale (käsiraamatud DSM-IV, RHK-10 ja küsimustikud PHQ-9, MDQ, GAD-7).

Vaheaeg

12.15-13.15

***Dies irae* teema käsitlusest Eugène Ysaÿe’ soolosonaadis nr 2**

Erik Rauk Tallinna Muusikakeskkool 10. klass, muusikateaduse- ja viiuli eriala

Juhendaja Sandra Kalmann

Käesolev töö keskendub *Dies irae* teema käsitlusele Eugène Ysaÿe’ soolosonaadis nr 2. Ysaÿe oli Belgia helilooja, viulivirtuoos ja -õpetaja ning Nathan Milstein on teda nimetanud „viulikuningaks“. Sooloviilisonaat nr 2 (1923) kuulub tsükklisse „Kuus sooloviilisonaati“, kus iga sonaat on loodud Ysaÿe’ sõbrale viuldajale ja muusikaliselt on need seotud ka Bachi kuue soolosonaadi- ja partiitaga. *Dies irae* teema on sajandeid inspireerinud oma sisu ja muusikalise materjali poolest heliloojaid. Soolosonaadis nr 2 on see teema üheks läbivaks muusikaliseks ideeks ja seda on kasutatud sonaadi igas osas. Kuna õpin nii viiuli kui ka muusikateaduse erialadel, siis minu huviks oli jälgida kuidas, millises vormiosas ning mis hääles on *Dies irae* teemat käsitletud. Oluline on jälgida, kas see esineb terviklikult või fragmentidena ja püüan lahti mõtestada, miks seda on nii kasutatud. Kuigi Ysaÿe’ sonaati on analüüsitud ka varem, siis leitud uurimustes on seda tehtud pedagoogilise õppematerjali või erinevate esituste analüüsi vaatenurgast.

Johannes Bleive klaverimuusika

Aurora Ruus Heino Elleri Muusikakooli III kursus, Hugo Treffneri 12. klass

Juhendaja Katrin Aller

Antud ettekande teemavaliku ajendiks on soov tutvuda eesti komponisti Johannes Bleive (1909–1991) heliloominguga. Võrreldes teiste omaaegsete Elleri Tartu koolkonna heliloojate, näiteks Eduard Oja või Eduard Tubinaga, polnud Bleive muusika kaugeltki nii menukas ja mängitud.

Tänapäeval on olukord veel drastilisem, sest erinevalt nimetatud kaasaegsetest ei esitata tema teoseid peaaegu üldse. Samuti tuli juba tööprotsessi varajases staadiumis ilmsiks tõsiasi, et tema biograafiast ja loomingust pole ilmunud ühtegi terviklikku ülevaadet. Hetkeseisuga on olemas vaid mõned üksikud artiklid erinevates teatmeteostes ning üks pisut põhjalikum ülevaade Ene Taru koostatud raamatus “Muusikalisi lehekülgi”. Bleive teoste nimistust Eesti Muusika Infokeskuses leiab vaid 39 klaveriteost, kuid Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumi ning Bleivede perekonna arhiivist tuli välja veel tervelt 77 uurimistöös kasutatavat käsikirja. Neist ligikaudu pooled on seni TMM-i arhiivis inventeerimata materjalide hulgas ning 57 käsikirja on vaid poolikud teosed või visandid. Bleive 116-st klaveriteosest on trükitud noodina ilmunud üksnes kuus ning salvestustena kättesaadavad kaksteist teost.

Informatsiooni vähesuse ning lünklikkuse tõttu saigi tänavuse kursusetöö eesmärgiks algselt planeeritud ühe konkreetse teose analüüsi asemel Bleive klaverimuusikat laiemale auditooriumile senistest publikatsioonidest põhjalikumalt tutvustada. Lisaks soovile Bleive loominguga tutvuda oli mullu tema 110. sünniaastapäev ning sümboolselt sobib ta ka Tartu koolkonna esindajana Elleri Muusikakooli 100. sünnipäeva raamesse.